

Wykład prof. S. Chwina w PiMBP

MIŁOSZ KONTRA HERBERT

Wykład pt. „Herbert i Miłosz - spór o Polskę”, który 3 września br. w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Wejherowie wygłosił prof. Stefan Chwin, zainaugurował cykl spotkań „Z książką od Kaszub do Europy”.

Tematem wykładu były różnice zdań dwóch wielkich poetów polskich XX wieku: Zbigniewa Herberta i Czesława Miłosza na tematy polityczne. **Stefan Chwin** podjął się bardzo drażliwego ówczesnie tematu: sytuacji Polski powojennej i Powstania Warszawskiego. Do dziś obie sprawy mają swoje grono sympatyków, jak i przeciwników. I tak można by rzec: tych dwóch poetów - Herbert i Miłosz - miało też swoje własne zdania, lecz żaden z nich nie popierał dyktatury stalinowskiej, ale po kolei.

Pierwszym zagadnieniem było zakończone całkowitą klęską i owiane wieloma legendami Powstanie Warszawskie. I tutaj ujawniają się podzielne zdania poetów. Miłosz, mający poglądy lewicowe, nieprzychylnie wypowiadał się o zrywie AK. Do argumentów przeciwn należy wymienić: bezsens powstania spowodowany uzgodnioną już strefą wpływów po kongresie Jałtańskim (Polska w strefie ZSRR), brak wystarczających sił do zwalczania hitlerowskiego oku-

panta. Te dwie główne przyczyny spowodowały śmierć tysięcy polskich obywateli oraz zniszczenie stolicy. Zdaniem Miłosza prawicowe ramię zbrojne (AK) równie okrutnie postępowało z polskimi cywilami, którzy nie byli zwolennikami powstania oraz z polskimi siłami zbrojnymi lewicy (Armia Ludowa). Miłosz ukazuje tragiczną sytuację Polski w czasie i po Powstaniu. Polska, nie mając szans wyrwać się ze strefy wpływów radzieckich, staje się krajem nie w pełni suwerennym. Poeta po zakończeniu wojny pracuje jako polski ambasador, twierdząc, że im więcej porządnym patriotów jest w partii rządzącej, tym lepszy będzie system (wtedy system kapitalizmu państwowego, czy, jak kto woli, socrealizmu). Szybko jednak emigruje, a w Polsce okrzyknięty zostaje zdrajcą.

Zbigniew Herbert zajmował stanowisko przeciwnie. W swoich felietonach twierdził, że nie można zgodzić się na panujący system. Jego przekonania przypominają trochę romantyczne poglądy na

temat ojczyzny (lepiej zginąć niż dać się zniewolić).

Bez wątpienia aktualna jest też tematyka dwóch skrajnie ze sobą przeciwnych totalitaryzmów, jakie zostały przez prof. Chwina omówione na podstawie dzieł Miłosza. Chodzi tu o totalitaryzm stalinowski oraz totalitaryzm skrajnie prawicowy i katolicki. Oba nie są Polsce obce. Szczególne kontrowersje wzbudza ten drugi, nacjonalistyczny (niekiedy nazywany faszystowskim). Polegałby on na stworzeniu państwa katolickiego z elementami rasizmu religijnego tj. opartego tylko na jednej wierze (właściwie religii). Czesław Miłosz był atakowany przez sympatyków tego nurtu za poglądy demokratyczne (każdy totalitaryzm jest antydemokratyczny).

Wykład zgromadził spore grono osób. Gośćmi byli m.in. wiceprezydent **Bogdan Tokłowicz**, który przywitał wykładowcę i gości oraz naczelnik wydziału kultury starostwa **Tomasz Fopke**.

Mateusz Odyniecki

Prof. **STEFAN CHWIN** (ur. 1949) jest pracownikiem Uniwersytetu Gdańskiego i powieściopisarzem nawiązującym nierzadko do myśli Fryderyka Nietzschego, krytykiem literackim oraz historykiem literatury. Publikuje w czasopismach zagranicznych m.in. szwedzkich i niemieckich. Jest autorem m.in. „Zony Prezydenta”, „Hanemanna” czy „Złotego Pelikana”.

PROMOCJA KSIĄŻKI

24 września Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Wejherowie zaprasza na promocję nowej książki znanego literata regionalisty **Stanisława Janke**. Powieść „Droga do Korony” osadzona jest we współczesnych realiach kaszubskich. Laudację do promocji wygłosi **Piotr Skurzyński**. Początek spotkania o godz. 18.00.

SPOTKANIE AUTORSKIE

1 października, w ramach organizowanego przez wejherowską bibliotekę projektu pt. „Z książką od Kaszub do Europy”, w gmachu biblioteki przy ul. Kaszubskiej 14 odbędzie się spotkanie autorskie z **Romanem Drzeżdżonem** i grupą poetycką **ZYMK**.

Spotkanie poświęcone zostanie „Młodym w literaturze regionalnej”, a rozpocznie się o godz. 18.00.

„Panorama Powiatu Wejherowskiego - Karier Wejherowski 2008, nr 39 s.1.